200

Sēfer massekhet shikkorim

X893
S e394

ספר מסכת שכורים

פרק א חבקבוק קבל תורה

פרק ב הכל חייבין

פרק ג משנכנס אדר

חבקבוק פרק ראשון

מתני' חבקבוק קבל תורה מטבריתי ומסרה לבנות ובנות לגוים וגוים לאחי יוסף ואחי יוסף
לנבל הכרמלי ונבל הכרמלי לבן הדד ובן הדד לבלשצר ובלשצר לאחשורוש
ואחשורוש לרב ביבי, הוא רב ביבי בהתפשטו הלבבות ורמז קיקיון עבלה להפקפת
תורה מישראל ובקבוק שנא' עת לעשות לה' הפרו תורתך: משנכנס אדר שותין
ושותין בחלבות מרים. אחרים אומרים. שבת שני ולא קודו לו חכמים: המלפף
כוס וקיימא בשירה אם יכול לאמור קודם שיכנס אדר הישות כורו ואם לאו אמור
עבר ויצא כיר בין שבתוקותו מורישים לתולדם בתולשיות עמור וכורו לעונש
קן לתמות הן לשורשי קן לשונות נכתים ולתמורין ואם רבה לתוחול לו אין מותן בלא
כל עיר שיש בה עשרה מישראל רייבין לתמוך עליהם מלך שנא' שום תשים
עליך מלך ואם אין בה עשרה מישראל מותנין עליהם שופטים ושוטרים שנא'
שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך:

גמ' רמי תוגמי להו רב ביבי לרב אתרבני חבקבוק קבל תורה מטבריתי אמר ליה וכי
חבקבוק שמו והלא בקבוק שמו שנא' ותרבי בקבוק אמר ליה אין הכי
נמי בקבוק הוה שמיה ולמה נקרא שמו חבקבוק מותני שהוסיף להם ישראל ח'
מצות ואלו הן שתורה שתייה השתייה המגלה ומנוי מגלה נר"ין ומיפל רוכבת
בחלבה ושתי תשבני ולא לתוספתי מ"א והתקין ארבעים ושתים נבואים ושבע
נביאות שמסרו להם לישראל וכולם לא הותכו ולא קוררו על מה שכתוב בתורה
אבעיא קודם מוסף הוה להא נות קבול מיניה ואבעיא מדרבה שבגולת הוי
נשבתים והדרו נימכוס אמר לו וכי מכרתי קבלה והלא מהקב"ה קבלה אלא כיון שטע
על ידו זבה ונקראת על שמו כוטא כדבר אחר אמר זכרו נערה מוסף טבה
נכי בורת משה הוא והלא תורת אלקים הוא שנא' ויקהלו במתב תורת אלקים אלא
כיון שנתנה על ידו זבה ונקראת על שמו: ומסרה לבנות, מנא לן דכתיב ושבתתן
ביין ויסבר אמר ר' ביבי זכור מוקן היום לעולם שמולמולא הוא בבוכל השמותן מי
המגבול את ברתני ולא כמחרו מעונאו סריד והנוא אמר לני הלבך מודכרין לוקי
כתנרים שנאמר ונה בתרושה נשר כון, ונה לגוים, מנא לן דכתיב והשקן את
הגוים יין אמר להו רבי ביבי לרבנן תוקן מזו כמוה נקלה מלבות תגרים כהא לוא

דעבר האי מצוה הכהן זמון אמו"כ דעבר על מצוה זכה לאקבולי אפי שכינה
הכהן זמון שנא' פני הלוים הלוים וכתיב הכם את פני ה' אלהיכם: ולוים לאתוי יומא;
מעלין דכתיב וישקו וישכרו עמו; ואתי יומא לנבל הכרמלי; מנא לן דכתיב ולב
נבל עליו והוא שותה שיכור עד מאד; ונבל הכרמלי לבן הדד מנא לן דכתיב
ובן הדד שותה שיכור; ובן הדד לבלשצר: מנא לן דכתיב לקבל אלפא חמרא שתי
אמר לי דאוי דאין צריך לומר מי העולם הבא ולמה נמנה אותן שנשתמשו בכלי
בית המקדש; ובלשצר לאחשורוש; מנא לן דכתיב ביום השביעי כטוב לב המלך
ביין; ואחשורוש לרב ביבי מנא לן משמיה דבן שלמן וזו קורין לשתי חמרא
ביבי וכי כיון לא בקיין בשתיה הא מוכח דב אתרבוי דכליך בשתיה ובן קלבכה
כרס לוי מנא דכתיב עוד אמר שתוי אברהם בקולו מובאן שקיים אברהם אבינו מצות
פורים מנא לן דכתיב ושלכו צדק מלך שלם הוציא לחם ויין ואי לא כשיהיה לא
הוה יקוב ליה למלך זכה ויצאו מאתו שבעין מאות יין בנאמר' הכי הוה דרב
רב ביבי מנא דכתיב מה רב טובך אמר במגבת לירמיך זה יין המשומר בענביו
משבת יאו' כדאמרין בקיב הבא מה רב טובך וכתיב והנה ותבך ביין האוד בבני לבנן
ד' דברים נאמרו בתוים ובנקם נאמרו ביין ד' דברים נאמרו בתוים ואלו הן
מתשבין את העינים ומרבים בביה ומוציאין נביה ערביה ומרקיבין את העצים ואי
שמענו תוים ואסונים הוציאו אבא מובעלה והורגין את הנפש ואי שמענו מוים
אתרונים הורגין את הנפש ובנגד נאמרו ד' דברים ביין ואלו הן משיר את העינים
ומשמחת ומעלר בנים זכרים ומשכים אמר מר ד' דברים נאמרו בתוים ואלו
הן משבכין את העינים מנא לן דכתיב תשכת מים ומרבים בביה מנא לן דכתיב
מוכבו נהרות מבת ולהגות מהכה על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו מוציאין מביה
ודביה ~~משלך~~ זו היא שמענו מים ואסונים הוציאו אבא מובעלה מאי קאמר הכי קאמר
אי קנו המים הראשונים דלא שבק מגות מוקמי הכי לא מפשר ליה בסתקי מביה ואכן למיתנוש
מערביה ודביה ואי לא הוו המים הראשונים דשבק מגות מוקמי הכי לא מוקנו ליה דהאי מגות
דסבלה דהא אינון קטלי ליה; והורגין את הנפש מנא לן דכתיב כי באו מים עד נפש
אמר רבי ביבי הכא דהא קטלי מגות מיא אמר מור ובנגד נאמרו ד' דברים
ביין משיר את העינים מנא לן מכרת היא מאתי למגע על הד הבין; ומשמחת דכתיב לן
דכתיב

לכה

דכתיב עין ישתות לבד מנוס ומוציא כנוס דכתיב ומתונך ישכון בנים ואין
שכון אלא יין דכתיב מה רב. רב עוקבא אמר משוך כתיב ואמר רבי
כיון שלא יין המשכר בשבתו המשכר ויתן בראשית: ומתכוס מונא לך
דאמר מר מתחלה ורבינו מקומן לו אמר הכה נחו לנח מונא לך מכרם הוא
דלא לא קנו מכם קיני מתכוס רב כותי אמר מהבהל יין ותירוש יקח לב וכתיב
היום ולוקח נפשות חכם קנו דכתיב למה נשתכר מרבית נזיר לפרשת סוטה
מנין לך הכתוב שתלה נברא מתלה ועבירה נברא עבירה וזו היא שעשו מי
שאכל שם וריתו נולך יחמור ויאכל שם אחר ויבא רימו נולך ונקבר: תנא כד לדבור
קמאוירים היו לו לברתי נכול שבכולם בקבוק קטן שבכולם הקרקע והוא היה יודע
שבעים משמים על כל תולה ותולה מתולות מורים ולא נתלה ממנו דבר קטן
ודבר נכול דבר קטן הייות כמבי ורבה דבר נכול מעולה מכרים ממי מעולה מכרים
הבא הרשעות מעולה מורים ולמה היו קורין אותה מעולה מכרים מפני שמתמולים
הראשונים היו מוסרים אותה בהבנעה לבתמידהם ולא היו מודיעין אותה לכל
אדם אלא אם עבר כו כות עקרה ונבנס בו יין וזהו שעשו נבנס יין יצא סוד
סור בנימע שבעים פעמים המתולות: תנ״ר למה אין בריך אותה להיות לו בן בריך שלא
ימסרו ירושה הוא לכם והזהרו מכם עם הארץ שאוהם בבא בורב אמר רבי כותי ואמ
תנו שברי פרמי הצריק יבא מאמו שכן הרשע שמשמש בתרם נבחרו הרשע אבה
ויבא מאמו הושע הנכות והיינו דאמרו מינשי מובא דבריקא לה מובא דרשיעא לבריך
בעי רב כותי מעולה מכרים מכו שבמשתא את הורים מוקמד לו אמר ומה דבר נכול
קרינן לה ואת בעי אי מעשה את קירים ועוד דבעי״ת לא היה יום לישראל טוב שנכנס
בו מעולה מכרים הדר אמר רב כותי מעשה את הכשמים ומעשה את העקורים
כילמוק מורם מוזם מופרה מכעה כתיב הבא אדם העני וכתיב הרב תרה אלמתה
עני אמר מעשה את הרוקם מוקו ומה הרב שנבלבה מעשה מעשה מעותב
מוק מעולה מכרים עמינה בלא לכרו שעשה לא כל שכן שכעזר את העקום רב כותי
אמר דיו לבעל כין לבוק כנגין רב כותי מבר לר שמי מבקש לבמי מבעת מברתי משנקא
במשמל רשע ומות עם במשמל צדיק ימות עם במשמל רשע ומות עם זה אמרו
דבמשמל צדיקים ימות עם זה דבוק נמבירין ניקי כיתי בכרתי אמר רבי בין בין מעורבלו

מכי רבי אבא כל מקום שנא' ויהי בימי אינו אלא צרה משעבוד מלכות הרשעה
ודבר זה כתוב בתורה ושנוי בנביאים ומשולש בכתובים כתוב בתורה ויהי בימי אמרפל
שנוי בנביאים ויהי בימי שפוט השופטים משולש בכתובים ויהי בימי אחשורוש, ולא והא כתיב
ויהי בימי שפוט השופטים הא הוה רעב בנפש מויה דוד שהיה מושיען של ישראל
בן זרת בן שבתרית שמושן של ישראל מלך וישראל פליני בה מלך נמלך תר אחר מלך
והדיוט נמלך ואחר אחר במלכותו נולד אלא שבתחלה מלך על קצת ישראל ולבסוף
מלך על כל העולם כולו, מתיב רבי שקן לאמן דאמר במלכותו נולד הא כתיב
ויהפך לבב העם ויהי לאיש מאי העם מקבצת העם, ויהי דבר ה', אמר רבי בון דבר
זה מסורת מבורכתו בידנו איש מאחי איש שמעו מפי שמעיה עד כמאי כל ה' הכתוב
בספר הזה מגל ולהבי כבוד נותה לאתבקשנו בכ' יוזין ובן הלבנה, כי ירשו את
מבאחוכיו מובמן לאיש שמולדין שמין נכאיכן בי בלא מים עד נפש אמר ר' בון מובא
לאיש שהורנים את ביפע. הנה לא ידעתי דבר כי נער אנכי קנא על שם שבקמין
עשמנו דבר ונבמע טיף שנ על ידו שנא' ואמר הכרשנה, כי דבר ולבר הוא
כבה מאורו עלי על בקבוק באמירו של כרתי שבל אתן שבו מעיקן מאמנו היה
מתכובה ברוח הקודש שבמש בו, קן את אף נמעי הבלני מוכאן למי שביכו למחוק
ומונו מאודה שבאמנא בלוי בו; ותעידך לו נבים במאנים אמר לו לרבן מוקו את
כתוב הלבנה נברנה מוכא לאושתנו מואלי קרא מוכאן שמין קודים בשרים להעיר עד
שביו יודעים להעיר בלשון מוה שאמר לתרבם ושמין שומא בשר להעיר ערוך אבל שיבור
בשר לבעיר דקה וורע לדבר בלשון מוב שנאמר בתנו ותרבאמר שיבור שמע מוכה לוקא
קאמר, ואמנים בכ בלוגל מאורו וכו' קנא במוקה שנה עלקה מוגא בלבן של ישראל
מאורו מואן לימא לן כתוכן בכנגל עלה נגלה מן שמים מונו לוב אמר להם בקבוק
במעוכה מואיכו אל קנוימו לנוח על הגורל שברי בכיב בתוך ויעל הגורל ומה' כל
משפטיו מאורו לו כלה מוכברוין אין אדם בלאון על פי עצמו; ויהפך לבב העם ויהי
לאיש קנא במוכה שנה נתקיימו שונאיהם של ישראל בליה אלא שעמד להם זכות אבות
מאי זכות אבות מאי זכות אבות זכות אברהם אבל זכות יצחק ויעקב לא יבחן לבכיר
ויחברו עברי ויצחק בנאל יעקב בכתיב ויגל את האבן מעל פי הבאר ונץ צאן הבקור
בפי יפגא ומוספים בכי יבבה לומר לך אחר המוכה ואחר קבורה, אברהם כמאי הא
כתיב

כתיב וכל הכתרות אשר תתן עבדי אברהם אבי, אברהם בעל גבורה הוה שנאמר
ריקה מלשבים ושמשון של אברהם הוא דשבק היינו דכתיב הכינו אל אברהם
אבינו ולא ליצחק ויעקב והיינו דאמר המתנה זרע אברהם אוהבי אל קרי אוהבי אלא
אוהב ען : קנה לנו תוים ונשבה אמר ר' כון עולבה כלה עזונה בהר הקץ מורכב שלמי
שלא נפלגו מעלאבך הששים ומכו נשלמו בחוי בקבוק וברתי שבעים מן העולם
באורבעה עשר ובמתושבה עשר : ואמרו עחבו מקור תים מים אמר ר' יוסי בך באוכלסי
משום אבי אבא דבר זה הקדשנה אמרו אמר ר' כון יוסף ובן אמרי אלך ובלך ישפר :
פי מבמם הזנה הזנו אמר ר' לוי נקולב ותבוע פורים שהעובר עלה בעובר עבודה זרה
כתיב הבא הזנה הזנו וכתיב הבא וזנה אחרי אלקי נכר הארץ ולא עוד אלא שכופר
בשני כרות אלפי מוך עברו כרות אמרי שני כרות הבא בדומה כריך שמבכך
וכורה שבעל פה : ומשלת חכם הן עברי הנכוחים מתן אומן בקבון הקדשנה הבוא
ענב משבול והדוס הנקי : באחר בני ישראל אמרי שנת הבא לבשי פלגה מדרי
דכתיב בודו נשר ונבלי יין אמר לא להקים ערוב שלשב לערוב שנים מוך ערוב
שנים אם נמצא אחר דומה לו שאינו יודע לדבר בלשון מוך שנאמר בפרצם
ערוכין בשלב אף שלשב נמצא אחר דומה לו שאינו יודע לדבר בלשון מוך שנאמר
בפנים ערוכין בשלב : וכיון כרתי וכו למשלב אמרי דכו למשלב, למשלך משפים
רבות וזה היה גם נקול שבל, פרחל לא הוו אלא פסים רבות והיו קבצם יורך מבולש
: והרכבריך על באותו ארץ אמור אלך שמעו מינה דהפי כרתי בגמעי באוהלים
משלן מתי ולהכי נהון עלמות למעיניהו במוריית ובן הלברת : תפר בנפש יקימון
עלין דבמו למוקמך : וקורא לך ספ מגש אמרי שם מגש הבא ברמתו ומתנשאת
לכל לראש, בעי רבי כיבי יין לבן מובן שיבה מרם ידי מוכנו במורים מיתה המי
אמי מתרת הוא אי לבלות מגוס הנגע כתיב והאי לא מרום הוא כנך לבשיות הכר
מסעת מוהא דבין המתנשאת לכל לראש מוכר ובן הלברא : לך ה' הממלכה והמתנשאת
לכל לראש בשלשה לך ה' הגדולה הממלכה דכתיב והיכא לך ה' הממלכה אלא המתנשאת
לכל לראש אמרי היא מי מיבל מתרת קמיה קולטא בריך הוא אין דכתיב הנה בוא
ביד ה' אמר רבי ביבי אמרי דכתיב משרי מרם ממטר כתיר ומוסף לבן ימול בהרך
לשבי מרם ממטר כתיר זה כרתי שמעתי שהקב"ה הכאיתו שקעה ונבא היה מנירת
שעה ונהם המגמה ומוסף לבן ימול ברגע זה בהרי : ונפם בהרי מאב על הארץ ונע

ימה

לו״הים היינו דאמרי אינשי תגן כיס ותגן ארעא אבי אויא לבורא : וישלח בארי אל כרמי פלוני
בה תלך ובלך אר אמר פרעה הרין מובלבל כבינן ליה אבל עוקא לא קרינן ליה ואר אמר
אומה נמי קרינן ליה לפרעמי טפא ולא דרשינן ליה בקבא : ויהי הקצר אוין קנא הס
לא עשו אלא לפנים אף הקב״ה לא עשה אלא לפנים : אמרתי לא אוסיף עוד להקר קנא
בביכול אף הקבוץ בתיוהו אוכרתו ונעשה לו נם ונתחלא בריטו והוו אומותין אותנו
כס בריך אותו כס בריך הכא קלותו כס עוב שביעבלו ברך בריך באוי אן ישראל
אהי אולבך איפה אמר רב ביבי כל לבבות אמורה כר אולבבות דטבורך ירה לשרי
אותי עד אוין אומייש ליה ללוי דאמר לוי כל הפוקה אוים בפורים אעלה עליו הכתוב באילו
עומד עד אותי לבבות דכתיב אהי אולבך איפה הרין אולבה לא אשכבת ולא קיימת —
אולבוקיה דכי עבדוכן אוקא אוים אולבה הני אוים אלבי ואכן אוים אתריני בדובניה ואי
אושכני אולבה בלבבות אין דכתיב לך היין לוי אמר אוכבה בחוים הכוריס ולא נגרע אותו
אוס דכי כין ורב ביבי הוו קא אתו בחורתא דבהר פקוד דלבה אוים פתע בהן קהוה ביתא .
דהוה פתיה עשק אמר ליה זיל בקיה אתנכפך לין עשק כיש אמר רב ביבי להוה ביה
ריקה אותי בעיק הכא נגזר אני עליך שלא בעמור ביישוב לא מפנת ביה אלא ועניה
דרבי ביבי קם ושאקיה באורבע אותה עיבורי דהוה בבי בלבה פרטי ולא אורביה
אינה באמרי דהוה בבייהו פרסה באלא ולא אורביה לקיים מה שנאמ׳ בי בלך פנים
מלך אני ואני אינה בורא בי אתי אין הא אינה בור האובללה בדלי אדם ובדלי
בהמה : במתך הי״ה לפנים מכאן אוהול בשם קנא אין עוני בא לישראל אלא בעין
שמוחיין מן היין על מה במתך הי״ה לפנים אושום דמבאך אוהול בחוים קנסיהו לבמבה
בה שהרי התנים אורדים בבי שנא׳ אשבי נהרות : ואוב לב אושה נעיר ובי אתבר לך
לאכם לשבוע נעיר שמאתן ומסבלו הוסך בשפס אלא לואר לך שבל הפוקה יין את
באורבעה עושר אועלה עליו הכתוב באילו הקריב קרבן : לבן יוסר עליך השיר הזה
ולהלן הוא אומר והיה כל רואיך ישוש ויפרוך ונשא עליך את הקינה דאהך אלא אוגיר לך
הכתוב באמור בשעים רעה : ולקחת לבם אויין הרקח אוכאן שמאזירין על המשולה
שבאיונה עד בתוה אמר ר׳ ביבי עד ל׳ פרשי : לא השכו אוים לאור לי הא כתיב בן
השכו אוים ואמר אור כל אוקום שנא׳ השאר כן נאל אינו אלא לא נעשה הקוא לעבור
עליו בשנלחין ולבעא לבבבי עקיבב דאמר בבי עקיבא בשקייה אמור במכולב משך
אוער

תנו רבנן לעולם ימכור אדם ויקנה קורה על ידו בגבול שמותר ארבעים יום מלפניו
תיום והלא דברים ק"ו ומה תושב בגבול שם ואל עושה שכשבעון קנרים ימכור ויקנה קורה
על ידו תני שתוקיים עשה שבה על אחת כמה וכמה שבין קול שיקנה על ידו כמה
קורות אבעי"א להו הכא מהו בכורים סבר רב כהני שמותר הוקרב שנא' והיא
לא בכרשב הא בכרשב מוקרב והא בכרשה היא לו אמר עובר עלין במושב
למען שנא' כי לעולם ואמר הוה הרץ ונפש תאמר ונפש תשרוף עוזו תושב דהמו קלנו
הוו במושב תועדו למרעת וכן הלכתא: קנה וכינור כבל וחלול קנה כבנן לעור
מרעת ככתוב בשני אמר ולא הרעת לך בשמר מגוון לאמר לך תה כח ארבעה
אף כולם מרבעה יכול אף בשני תועשים כן לאמור לאמר תוכל האי תוכל בשר הע
ריבוי ולין ריבוי אחר ריבוי אלא למעט: והוליכו בשם ובשוק כשם קורתים לבשוק
לגותי בתקת תינה לבגול ולשוק ובהשתותל ואמר שנותל הרובה שיקיו בני
תכרים יבשול ושנה: וק שהן רות יב היתו כהוגרי תונשי תיונה נביה אבא תבלא בוה
כרנה: שב קציר תיום ה' שתה תונא לך דכתיב כי תבא ה' בכבורה: המולך והשלום
אמר יקין כיתים קהם ושירשלה על דעתך שהוא תובא על תוך שלא יקין כותים
הוא אלא תנא לך הכתוב שתיה תכה לתנות תולך ועשרים, דכתיב, אלא לעולם
תולך בתוקים שיש בו עשרה ועשרים בתוקים שאין בו עשרה: אמר עשה בראשו לעיני
כל ישראל אומר תונין נעבור להו על הר גריזן וזה תוך שמין בתוהו תוך תעבדומב
שתים ואחר אמר לו כבא אתי בלבתין רין יכול בקבוק למוכרו עלתות אחריותא:
כיתי רב כיבי בגועשו הלבבות: תהי קאמר הכי קאמר תושו שאחרן דברים שבעל
הה מי אתנא ואמי לבככם על שושות ה' התרו נרבק: תושבנם אמר נבי
אבעיית להו כי תושברת שנת תני תתייבין לשולי בה בהלכות עורים תורים אמר
שני אמר רב כיבי נגא משתוו אין בין אמר לאמר שני אלא העקרת תולה:
כלבד ותוקנות לתביעם תגבלל כלתודרש עורים כי הררי כינהו שתוש תינה, אמר
לוי תוריה כמבורכם קנה קניית בכלא קניית דהא יצן בהונו תושבנם אמר ותוק
קרן עה תונשי ואמר אמר כולך ותי תוקנו תותו קהי ועשי שני קרן לה אמר לוי
תולך מהורי תי קותי לוי הוינא תיוק למפק תונה כנורת תירי דתשון נשני קוק
והלא דתשון נשנו ואמר קרן לה תונשי והלך אחר לשון בני אדם נכן הלכתא: אחרים
הותרים

ומגורים שבת שמחו קצת ושניהם תקרא. אחד דרשו שנא' תדוע מה הולבר אלנו היום לא
תורע ולא שבק מבלל דבמורע ושבק איבעי לה למימר לבורכא מרכנן למרועי מצות
פורים מה דרים מתורע ומר דרים משבקי; אתמר כים והיוצא בשירא; אמר
רב פיבי לא שני אלא שבעתין לאחור אבל אין דעתו לחזור אפילו שתוה עשר יום
קודם פורים אסור ותכבי' התנדו על המעריס ודב מן המתיר, הוא נברא דכפק
בשירא משקה מבר כתפין פי תואת דבר מכה ופסקיה תבררא אמר [illegible] מאן דתקבי אמו
דתקבי ואמר כח. ולא שתיה מקיה תוגמא דשבית הוא והוה לה למפוקי מדעתיה
; ואם רבה למימר לו : תאי קתני השתא יקרא דידי לא תני מתחיל יקרא דפורים
תני מתחיל, הא קמשמע לן מאן דקיימא שאין מולבא דפורים משחר מולבא דעלמא
קתני כל עד שיבא בה עשרה : ולימא בפתוך מעשרה אמר רב בובי תשום דהוה
לא דבר שבקדושה ואין דבר שבקדושה בפחות מעשרה : ואם אין בה עשרה : וליתא
כעשרה לא תקרא דעתך דפורים שמחים ושותים בעלמא בכלל שריך ואין בכל שעה
ושעה עשרה

הדרן עלך חבקבוק קבל תורה

פרק הכל חייבין

מתני' הכל חייבין בשקיית פורים והשתויות ותתנין חוקה למצוה בן בתוך יומא הקין
יהיה חייב בשקיית פורים לתרום מותרים משיאותו עלו לו' אמר מותר מני
בן שבעה ימים בכי שנקרים חוצה פורים לבדית תילה ואף על פי שאין דמיה לדבר
דבר לדבר שבגמתו שבמך מוהל בתים : האומר אין אדם יוצא ידי חובתו בפורים
ואם עבר ושבק אין בר תומו בידו זו משנה ראשונה אבל ביתי ר' עקיבא מתוך ומתדו
ומפרוהו ובוקין מוכין ומונשין אותו על זה : הבורר אסור ומונשין עליו ברבת ואין
בריך לומר הקטים והשכר ; הנאיר אם נאדו קודם שנדרקינו בתוך נדרקינו תותני נאדו
ואם נדרקינו קודם שנדרו ידתה נאדו תותני נדרקינו דבי עקיבא היה רוצה להתיר
ולא קודו לו חבירין ; נאיר שמשון ר' ישבב מותר אין נוהג בפורים שנא' ואין עונבי
נריכן לגי מימר. מותר אני כאולו לא נולד שנא' והימים הראשונים יפלו : שלשה לוין
אין שנפל לתוך קדרוב תים מפלוהו ולוקין עליו ואם נפשך לומר יהיה תוכרך עליו בלאור
לומר מי, מי הוא זוכן : ביתי כנבוק רבו בישראל פרנסין ולא היו מובלין אלא מאבון
תלונות

בלונית בשתן כיון ורבא וכשר בלי וכל אינו פירוש גור שבת ר' עקיבא נותב לה .
השתא אים בשקייה אסור כבתולה מוקדן

גמרא הכל מייכן הכל לאתויי מאי אילימא בה אולך וכולך מר אמר לאתויי נזיר שמשון
ומר אמר לאתויי שטב מורע דאמר מר בכל מוכב במין אוך אוטת גולי עליון
ושפיבות כמים כבלתו אותנת מוקרת חייא וכבר מוזנת גזירה מובקרי שנת סבתך:
מוהול בתים, לי אמר הכל לאתויי נזיר שמשון אבל שבוב מורע לא צריך דאמי אחוק
בכתות דיק פותק עתי ועוד דהוי כתובה בעת, לי למעתויי דאמר גוולה מוצות
פורים שבל העובר עליה כתובה בעת; בן כתוך יהא הקנין וכו'; אמאי נעתיידו
דאמרים בי היבי דלא לקיים מוצות פורים בלא ברכה, ולוי דאמר בן שבעון ואים
קפ"ית אמר לך לי אי סברת בלא ברכה אנא עתי בברכה מתריך והיכי מוברך
ובונו, אולה נפור ותבשלת מורתורייקת לוי מחייב לברוכי נפן הלכתא, ולוי אמאי
נעתות לא אמר בחרים אמר לך שלא יהא בר ישראל שוי בלא מורך מוצוה
פתח שנים; ואשפי שמן רמיה לרבב ופו'; דמייה מושליקא היא מוהו דקיתות דברי -
קורה מורבי קבלה לא ולתינן קתול דהא גולי בעלתות היא דרש לי תפקתא דכי -
בשיחה אמאי דכתיב קתלך לשבעה ונפש לשתונה בשבי מוצות הבקנות לשתן הבנות
מורבר מוצות דם עבב ומוצות דם מילה לפי שהשרו בלא מוצות אלו בתולי חוגו תי
שנא' אשר ועשק מוקם התרם נתי בהם והיינו דכתיב ואומר לך בדמיך חיים ואומר
לך בדמיך חיים ואמרי רבנן דם פסח ודם מילה ודם עבב הוי ליה דם פתח דכתיב
ולקחתם לכם מויין הרקח והנשפם אל הדלת ואמאי דלת דלת שבפיך; האומן חין •
ארם יוצא וכו'; עבר רב שמן בר אבא עוברת כתשנה דאשונה ובקיתו ליה אולבש
מאה דני דאמורת אמרו ליה רבנן לעיין מר בתוילתיה אמר להו אי תפירנה בעי
דעבידנא מוילקא בלא דינא אמרו ליה ואי אשיר דקודשא בריך הוא דעביד דינא
דינא בלא דינא שמעשה דשקא מר אלא בפורים אמר להו והא מולני' היא אמרו
לו פייתוה קמיה דמר דהא ביתי רבי עקיבא נתשא ונתרו ואסרוה אמר להו ואמאי
אפשר לי למועבד אמרו ליה לשווי נפשי דמר הדיינא ולקבול עלי דלא למועבד -
הכי מייתות דבן ולעולם אמר להו מי הכי הדרי בי היכא דאמרי מייקר אלא ואיחרב
במאי אמורא ואיכא דאמרי הדר אלא עוה מיאורא דהוך ליה אורה בנגד אורה

לכתחילה נמי חומץ בן יין מהו שיצא חס בו ידי חובתו במרורים לאחר כיון דבר חמרת הוא
כמחמרת דמי או דלמא לא קרו ליה ואלא שיעור מאי מר [illegible] שיעורא כדי שיתנו ויבול כדי
בין חס יושב ושוקע בקערה יהא מוקר במכולה כשיעור לאחר לשהותו לערך אכילה
כל שאינו מוקר מוקר וכל שאינו אסור אסור, אמור שמא מינה כיון דבר חמרת הוא כמחמרת
הוי. אמר מר קבישא קרא ומקני מסייע לך קרא דכתיב ולמאי ושקיו חומץ ומקני
דקאי חומץ ערס מבשל דאי הוי בן יין, חס יוצא בו ידי חובתו במרורים, מקיף
רב ביבי ואיה כומר דברי הופן ובכיף אבוך ומבלע כומר וגיע כנס קקבנה שמא
מינה כמאן על גב דהוי פרי הופן אמור אמר ליה ר׳ כון ורגלתה כומר שמא
לפי שלא בשיעור ביטול ולא הוי חמרת איקביה הקורס תנן המוחץ על היין
אין רבותינו ברותה ואי סד מר תילא נינהו אמאי אין ברותבן ברותה אלא שמא
לאו מר תילא נינהו ושיעורא דמר שיעורא. לשון אחר אמרי ליה אמר רב ביבי
חומץ בן יין חס יוצא בו ידי חובתו במרורים והקשה הקורס תנן המוחץ על
היין אין ברותבן ברותה, מקיביה מר קבישא ולמאי ושקיו מומץ הכס לפומה
דמבושה דיקא מאי דקאי ולמאי ושקיו וכרועבד קמי שמא מינה. תנן המוחץ
אין חס יוצא בו ידי חובתו במרורים מרלא דקאי חומץ בן יין מבטלו דחומץ בן יין
ביין אמר ליה הוא הדין לחומץ בן יין משום הכי תנן חומץ מיתה ותמרה לו
במוקביקת דקאי לאו בהדיא חומץ בן יין אסור במרורים וכיון דקין מוכין ושוקין
על זה. מיקיביה מר מושרא יבול כיש בין חס והוא שוקע בקערה יהא מוקר
במכולה כשיעור לאחר לשהותו לערך אכילה כל שאינו מוקר ומוקר וכל שאינו
אסור אסור שמא מינה כיון דבר חמרת הוא כמחמרת הוי וקיובקא דרב טבי
קיובקא, והלכתא כרב ביבי קיובקא והלכה אין מאי נעשית אכילה מוהא
מוקני׳ הא איבעיא מרא מוקני׳ דקאי כוקיה, ומאי מולתיה דהך מוהך אמרי מומבא
דהך שריפא דהא קן ליה נקיר הלכתא תפיקתא, מבל מוקוס קשו מוני׳ אהדדי
לא קשיא כאן כשאותון מעשה אכוקיה כירין דיקא מאי דקאי והוא יושב ושוקע
בקערה מבטל דבאותו מעשה אכוקין כירו קאו שמא והאי לאו אותו מעשה אכוקין
הוא הלכך אסור משום דמבוו מוקר, אמר לי׳ האי מצרת בר הלא דהדר והוי חמרת
מוקר וחס יוצא בו ידי חובתו במרורים ולא חיישינן שמא יתאמר לפורו לפי
זמן

שאין דנין אחר ההרה אלא לפי המעשה של תוקף שעה אי נמי קנה ביתיה הלה ועשאה
מותרת דהנה תורת המעשה מבורר בידו קנת אבל אי הדר ביתיה הלה ועשאה הלה
אסור דהא לאו תורת מעשה מבורר הוא דביתא לאו מיולדת היא וכן הלכה :
הבוסר אסור : מאי קתני אלא דהוה מותרת מתורין לאסור בוסר את כל שכן את
קתני דעכופש עליו כרם ומבעת זו ואין צריך לומר זו קשה : הנזיר אם נזרו וכו'
מבעייא להו ר' עקיבא אדישא קאי או אסיפא קאי אמר ר' בן קש"ב תדע —
להחמיר ואי סלקא דעתך אדישא קאי הא איתמרא להקל ניריה קולא הוא דקא פטר
ליה מלהוסיף מתורת בקבורים אלא לאו שמע מינה אסיפא קאי שמע מינה
כמו רבנן לאו לאמה נמי חובה מרבנן נזיר לאחר פוטה לומר לך שבכל הזמה פוטה
בקולקלה יזיר שבתו תן היין ללמוד הכתוב שעבירה גוררת עבירה נזו היא
שמנינו אי שתבע שום נזירתו נגרך ומתור ויתכל שום אחר ויהיה דיתו כולך
יוכח. אמר לוי הכי תורתן להמיר עשה מותרת כנגד הדין נזירות שבי לבתויי
ולמקרייה מותרת שנה' תמרי לנקן עירה ולא כמתריה דר' יהודה בן יאיר
ומתילו כשחר מתורי לעשות אלא כולה דנבע שפי שנה' עירה ומתילו כבר
מתורי דכריך למתני דהוו להו הנך לנהשונה שנאמר כגו חקנו רב כולך אמר
נחייב מלקות כיון שתוים שנה' וכפר עליו מאשר חטא על הנפש וכי על איזה
נפש חטא תמוה דמשניה לאחרת וקשיא אי הכי תאי וכפר והא כתוב ונזה
קדש כוח לנפש דוקא אלא על שחסר היין על עצמו חייב מיתה כידי
שתים. אמר הילך אמוה כמה מעלה הוי שמעינא אמר ליה רב ביבי זוטא
תשעלונה אי לאו דכולך מותרת דנכרח רבא הוה ונתן לנוקשת דכונה. רב כיה
ראוי כתיב וכפר עליו ומחשבתא על הנפש וכתיב קדוש יהיה אמר ליה לאו
הוי קדוש דקאמר עאות הוא שנא' אל נזיר ביבי קדשך ; נזיר שמשון וכו' :
פשיטא נתן טוביה מאירך מה למעוד לומר וכי מה עניין לנבים מכל נזיר והלא
כתיב מתורבנות ונזר תן לא יתכל אלא ויש מתן שבועות אסור ויש מתן שבועת
תעקר את כיבר כתבה תווך בשעה ותווך השנה אמור ר' יוסי אומר כאחר
חייב שנה' לא קבוע מאי קאמר רב ביבי הכי קאמר אי אמרינן בשלמות כאלה
חייב הייני דקא מגזר לן רמשמע לא קבור משום דאי כבעין לבריתיהו לא

משכחתי

משמשתי מינהו מעשרות לעושי וקא עברינן משום ולפני עור לא קשה מבשל תלת
מי מחוור דבור משום קא תוהר לך דמתנה לא קבור. שפיר קאמר רבי ישמעאל לגמ'
ואמר לך הכי לא קבור מיבעי' ליה לברכתא דבי אבא מנין ויקרא דריש ר' אבא
תומי דכתיב ולא עכבו נמוך לא קבור משמע קודם לכן הבכורים שיהיה כרמס הלך
למיכור ותהו שאמר מיוו וכרם רשע ילקשו. ור' ישמעאל האי מתרבינן ועד מן לא יוכל
נפקא דאמר ועד כבל מקום שנא' לא יוכל לא קאבל לא קמכלו מאי מיפוק
מכולה ואמר מיפור הנאה במשמע: לוי אומר אמר חני למאי קלבתא מילתא
שמינו חייב משום כוורים והאמר מר הכל מקני' גחיר שמעין אלא מוקת למשכר
דמהולגי בפנוית לא הני דאלן פשנאות הני מוקתן מוקת ומשכרן משכר ואי נבא
לא הני מוקתו מוקת ומשכרו משכר דמאי נשמא תקנן דינן שפרתל כי היכי
דקרוי להו מוקת ואי נבא ומשי ליה חזקה כמו' ו שלושה לוין: מאי משנת
דרב ביבי משום דהוה ליה דבר שיש לו מתירין ודבר שיש לו מתירין אפי' באלף לא
בטיל הלכך הוא הכין למתוך ושכר וכופר תם בקערבו דהוי שיעורן בכל שבות
משום דהוו להו דבר שיש לו מתירין אמר ליה רב פפא וכנא דינן מאי משמעות לא קנסהו
בהדיא אמר להו מאן כי רובא למיסב ולזיל. אתקשיא להו היין שנולד משהו שיבא
היין שנולד משהו מהו שיבא אם ידי מוכבן בבורים אמר מר מועדת קא משוע דהוה
מתרבא דלשכבת כון לי דרב ביבי שנולד משהו הוו בדיני דרבנן משנה כעה מתני
עליה ומתניה ואמר לוי מאי אביס למשכר הכי אלא שאני רב ביבי דנבראת רבא הוה
ומי סלקא דעתך אם יוצא בו ידי מוכבן מאי לחקיר ומאי סלקא לוי אלא לא
שאו אין יוצאין בו ידי מוכבן בבורים שמשו מינה, אמר ליה מר קושיא ולאו
רב ביבי לאיתם משוכרת הכין הוא דשכר אלא אמר מר קושיא קא משמע דכיב
זק שמעו מאי וכרתו מתוקנת לכל לרמש נהי לאו מתוקנת לכל לרמש הוא שנו
אמר ר' כון האי מבעי ליה לכדרבעי רב ביבי דבעי רב ביבי יין לבן מוכבן שיבא
אם ידי מוכבן בבורים משום האי ומי מתרת הוא או דלמא האי לאו מדום הוא ושני
מוהר מתוקנת לכל לרמש הוא ומונע אמר לך מר קושיא האי מולבת שמשוך מינה
ואקלרי לה מאי קתני לה אמר רב פפא שאלבינהו לכולהו רבנן דבי רב ומתרי
לי משמיה דר' כון לא קין דברים מעולם. קנהו קבי קלמודי דהוו יקבי קמיה דר'
כון

1

כגון אי אמר אטפי אהמתני אוכל כל הנשנה ומין אוכין אוכל בפירות ואי אמר
אטפי אהמתני אוכל כל הנשנה אין מברכים אמר רבי כגון אוכלת אני :
כיון שנעקרה הרגלים בי שרתא ואיתנו רב ביבי . מבעייא להו אכוס של ברכה לבעי
לשקני אמרו היכי עבדינן בפירות אי אמרינן לה עבדינן מהמוריקא עבדינן מתופבי
פירות ואי לא אמרינן לה עבדינן מהמורייקא . תנך וכלך דאמרי בבייהו לא מברכינן כלל
דשב ואכל כנענה עביף לא אמר מברכינן מהמורה אוה אמרי לה והא מולך וכולך דאמר
בבייהו לא מברכינן כלל אמר לא מולך ידענא ולא כולך ידענא אני תנאי ידענא דקש
ואי נפסק לומר יהיו מברכין עלו לעמוד לומר אי הוה ילך תוכלא דברורת אוה
מברכינן בפירות וקמ"ל נתני הכי עשרה דברים נאמרו בכוס של ברכה ותנא מין לגן
אלא ארבעה אי . אולא . שטיפה . הדחה . ואלא היכי עבדינן לבהוי אי ואחון אמר לי דעבלינן
בתר מהם . רבנן הוו יתבי קמיה דרב ביבי מיבעייא להו היכי עבדינן מגורה בולה שבתא
לבסת דבדבקא פנה תד ואמר שעמינן בסת באות ובכך הכי אלינן מגורה ודין אמר
רב ביבי והוא פלא יהא עומה על הנבך להעתיק אמר לה איך אי הכי לא שבקת
אי לבל בריה אלא מקימין לבסת אלא מהדין אוין ומברא ושבתין להו איך נפסח
אלא כנסי בכסת ובכך הכי אלמין לבסת מגורה אוה וכו' אמר רב מוקין ובכל
שמינו כלו אמר לה מיך לבכך דקמלכוה קמ מברכה עליה אלא אלו בסת אוה
אוה ובכך הכי תוקח לה אמר אולין אוה מאוה בעינה לבסת ודין ואלבי רב ביבי
לבשרת תולבולבן תוכלא דכמי מגורה לעיין בכוס של ברכה מוקרי אחון לעיין
פירות אי מוקרי דהא מוקנסא לכל לבאע הוא אמר רב פפא נהוג עלמא למעבד
כבקה ובן קלבקה : ואי נפסק לומר : אמאי ואי נפסק לומר אי מוכא אמן דפלוף אלעזיה
לבבירך במגורה אוכא בפירות הבי קאמר ואי נפסק לומר אמין עבה ודאי לא קשבר הא
אוילו אלא אפשר לקיימא לעשה ולא מעקר לאו שנא' אי הוה ילך ; כיתי כבבוקי קנה
תמרים הנאכלים לא היו מוכלין כפר מבושל כתים אלא בני ולא לחם בלול כתים
אלא כיון שמתן וכבא אמר להם ר' עקיבא הדי הוא אומר לא קשבו תאים בענין
אמור בכבולה אוכל אמר לני עביה בכלל מבולה הוא שנא' בירושלים ואבלך . ואבלך
מבולה בכלל עביה דכתיב אל המוכך מסר עמינו לא אמורא לא עבדת אוכו
שביר קאמר לה רבנן לר' עקיבא אי מלקא דעתך בכבולה נמי אמור אמה לה

קום

קרח אחרינא הא כיון השיורו תומר לטהר נוקבים מן קשקשין מים ומותר יותר כל תוקנס שנה׳
מן ומל מינו מגא לא בשפה מלא לאו שהיו לוקח קמי שתוש תוינה מותר לו הלכה כרבי
עקיבא יומי הממ״ן מלקא לעינך מעינת הלכה כר׳ עקיבא מתחברו ולא מתחברין קרתופשוש
ן לכהא מחולו מתחוייו

הדרן עלך הכל חייבין :

פרק משנכנס אדר

משנכנס אדר אין לוקחין יין משבל חלב ומכתים מוקירין שלא כתבו ושראל על
כך : משהגיע פלגה עשר כחדר מכבדין מן המים ומן העצים ומן המכבים ומוכלא
הכלים שנא׳ רק כיחור בעלרבה : קבום שמשקמשין בו מים כל קשנה ישבר
שנא׳ מן קבום ומן הסלך וכן כל שחר לו חרם : כל האמע כבום בנעו מין
מכבסים מונן בחכר מלא כיון שנא׳ מורע מכים ללבושן וכניך כבוין בנב
ומותר כובס כיון לבושו וכלם שנכום מוקה ומין צריך למשר הכלים —
שמשקמשין כהם יין שמחר לשאתן כמים זו עקבא היה מוכר מקן : הכל —
חייבין בשמתן מורים וכמכולן מומעמים שנא׳ והיה משקיהם קנה וכנור ונבל
ומלול יין נכל הקורבה על זה קבות שלו כרבה : ומחלו מל מורים בקשעך כלב
שנא׳ ושמות מכ : כשהם מונן מומעמים מיו מרם למכול בתורים מתרים
מוחרים מרבעה זו שלפה משורך תורים מונק ע״מ ~~בלרבעה עשר~~
מלא למוגין והיא נמכלת כארבעה עשר כחדר עד תפנן